

УДК 677.057

АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ПЕРЕМІЩЕННЯ МАТЕРІАЛУ

Є.О. Коробченко, аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

В.А. Горобець, кандидат технічних наук, професор

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: спосіб переміщення матеріалу, транспортуючий орган, притискний орган, сила тертя.

Автори провели критичний аналіз відомих способів і пристроїв для транспортування матеріалів на швейних машинах, шляхом огляду наукових публікацій, присвячених цій темі [1]. Було встановлено, що жоден із відомих способів чи пристроїв не може повністю усунути такі негативні явища, як посадка матеріалів та нестабільність довжини стібка. У свою чергу, автори запропонували новий спосіб і пристрій для виконання цієї операції [2], в яких реалізується інша фізична суть процесу транспортування, зокрема за рахунок сили притиску магніту. Нижче розглянуто графічну модель цього процесу.

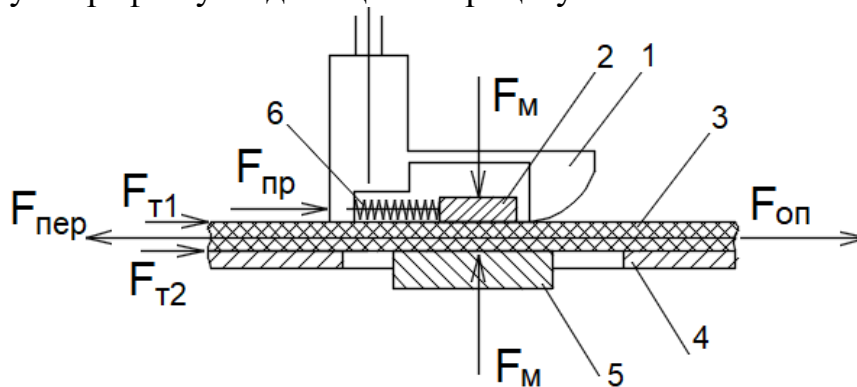

Рисунок 1 - Схема процесу переміщення матеріалу: 1 - притискний пристрій; 2 - неодимовий магніт; 3 - матеріали; 4 - голкова пластина; 5 - транспортуючий орган; 6 - зворотня пружина

Схему процесу наведено на рисунку. Згідно з нею, процес переміщення матеріалу може відбуватися за умови виконання наступної нерівності.

$$F_{пер} \geq F_{m1} + F_{m2} + F_{пр} + F_{оп},$$

де $F_{пер}$ – сила, необхідна для переміщення матеріалів на довжину стібка;

F_{m1} і F_{m2} – відповідно, сили тертя між матеріалом і подошвою притискного органу та між матеріалом і голковою пластиною;

$F_{пр}$ – сила стискання зворотної пружини;

$F_{оп}$ - сила опору переміщенню матеріалу.

Проаналізуємо суть зазначених сил.

$$F_{m1} = P_{но} f_1;$$

$$F_{m2} = (P_{но} + P_M) f_2$$

де $P_{но}$ - вага притискного органу

P_m - вага ділянки матеріалу що контактує з поверхнею голковою пластини в зоні транспортування.

f_1 та f_2 – відповідно, коефіцієнти тертя між подошвою притискного органу і матеріалом, а також між матеріалом і поверхнею голкової пластини.

$$F_{пер} = P_m f_3$$

де P_m – сила відриву неодимового магніту від феромагнітної поверхні транспортуючого органу за умови, що їх розділяють шари матеріалів, що транспортуються;

f_3 – коефіцієнт тертя або зчеплення між поверхнею транспортуючого органу та матеріалом;

$$F_{np} = kx$$

де k - жорсткість пружини; x - величина деформації пружини.

Ця сила має змінну величину. Доцільно при розрахунках приймати її максимальну величину

$$F_{maxnp} = kL_{max}$$

де L_{max} - максимальна довжина стібка.

Сила F_{on} спричинена рядом факторів, які важко визначити аналітично, таких як, маса матеріалу перед зоною шиття, тертя матеріалу по поверхні робочого стола швейної машини, вплив оператора швейної машини пов'язаний з виконанням технологічних операцій.

Відразу можна зробити висновок, що сила F_{m1} є досить незначною. Це зумовлено, по-перше, тим, що притискний орган, виготовлений із неметалічних матеріалів, має невеликі розміри, а отже, і вагу. По-друге, існує можливість зменшити коефіцієнт тертя f_1 завдяки виготовленню притискного органу з антифрикційного матеріалу. Що стосується сили F_{m2} , то її величина залежить від фізичних властивостей матеріалу та його товщини. Сила P_m також залежить від кількох факторів: властивостей самого магніту, матеріалу поверхні транспортуючого органу, розмірів транспортуючого органу та магніту, а також від магнітної проникності матеріалів.

Тому, для визначення силових параметрів нового пристрою, необхідно провести низку експериментів, які допоможуть визначити область застосування наявного пристрою.

Список використаних джерел

1. Коробченко Є. О. Підвищення якості процесу переміщення матеріалу на швейних машинах [Текст] / Є. О. Коробченко, В. А. Горобець, Є. Крикун // Технології та інжиніринг. - 2024. - № 3 (20). - С. 31-46.

2. Коробченко Є. О., Горобець В. А. Розроблення нового способу переміщення матеріалів на швейній машині. Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (24–26 квітня 2024 року). Одеса, 2024, С 184-188.